

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Notitia Congregationum Et Tribunalium Curiae Romanæ

Plettenberg, Hunold

Hildesii, 1693

§. 2. De iis, quæ ante electionem Pontificis observantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63032)

demum Urbanus VIII. *Const. ad Romanum*
 22. Quorum aliqua ante ipsam electionem, quædam in ipsa electione, & nonnulla post illam observari solent, & necessario debent. Ex quibus nos quædam notatu magis digna colligemus.

§. 2.

De iis, quæ ante electionem Pontificis observantur.

1. Pontificem esse in agone indicatur Cardinalibus & Legatis.
2. Incarcerati ob delicta graviora ducuntur ad Castellum S. Angeli.
3. Defuncto Papa signum datur in Capitolio,
4. Et Officiales migrant à Palatio, excepto Camerario.
5. Cujus officium non expirat morte Pontificis,
6. Secretarii deferunt ad Camerarium Sigilla, & franguntur.
7. Cum annulo piscatoris.
8. Cadaver defuncti exponitur in templo S. Petri.
9. Cardinales conveniunt in aula Consistorii, ut constituent præcipuos Officiales.
10. Defuncto Papa quomodo incedant Cardinales.
11. Absentes Cardinales monendi sunt de morte Pontificis, non vocandi,

12. Ex.

- 12. Expectandi tamen per decem dies.
- 13. Nisi justæ causæ aliud suaserint.
- 14. Ideoque licet absentes non expectentur, valida erit electio.
- 15. Decendium etiam non est prorogandum.
- 16. Si tamen prorogaretur, valida esset secuta electio.
- 17. Hoc decendio celebrantur exequiæ, & extruitur Conclave.

I.

Pontifice in agone & extremis constituto, Cardinalis Patronus seu Ne-
pos regnans, ut vocant (qui curam
gerit rerum temporalium) mittit Præ-
latos quosdam ad Cardinales & Legatos
in Urbe præsentés, eisque significat Pon-
tificem vitæ metam attigisse.

2. Tunc jussu quoque ejusdem Cardi-
nalis Patroni deducuntur incarcerati ob
causas graviores & criminales in Castel-
lum S. Angeli, ne Senatus aut Populus
Romanus libertatem illis donare possint,
ut solent, januis etiam effractis. Tole-
ratur namque eo casu antiqua consuetu-
do, ut Conservatores populi Romani
ad ostendendam aliquam speciem juris-
dictionis cum omnimodâ tamen depen-
dentia à S. Collegio aperiant carceres &
carceratis libertatem tribuant.

3. Papa

3. Papa defuncto lustrat cadaver Cardinalis Camerarius in præsentia Tribunalis Camerae, & publicum desuper conficitur instrumentum, ac signum datur lugubre campana majore in Capitolio, ut mors cunctis in Urbe innotescat.

4. Etiam Cardinales reliquosque Magistratus, qui in Palatio Pontificio domicilium habebant, abscedunt, excepto Cardinali Camerario, qui de jure remanere debet, & incolit conclavia, in quibus Pontifex morari solet.

5. Ipsius namque uti, & Cancellarii ac Pœnitentiarii majoris officia non vacant per obitum Pontificis.

6. Auditâ morte Pontificis Secretarii Dataria omnesque alii, qui Sigilla habent Pontificia, deferunt illa ad Card. Camerarium, qui ea coram Auditore aliisque Camerae ministris, ac generali Quæstore frangi jubet.

7. Uti & annulum Piscatoris aureum pondo circiter centum nummorum, cujus fragmenta pertinent ad Magistrum Cæremoniarum, qui proinde illa colligit.

8. Eleemosinarii Papæ & Pœnitentiarii S. Petri lavant cadaver defuncti, & disponunt, ut exponatur populo in templo S. Petri. Crux argentea ponitur sub

pra

pra vestes Pontificias ad pectus, & duo pilei Cardinalitii ad pedes, quibus gemina auctoritas Papæ Temporalis & Spiritualis designatur, ut inquit *Carriere de Rom. Pont. qua. 8.*

9. Interim Decani & Capita Episcoporum, Presbyterorum & Diaconorum Cardinalium reliquos inferiores moneri curant, ut conferant se ad Aulam Consistorii ipso die, quo Papa decessit circa vesperam, vel altero subsequenti, ut primariis vacantibus officiis præficiantur Rectores & eligatur Governator Conclavis, & Castelli S. Angeli.

10. Defuncto Pontifice incedunt Cardinales cum Rochetto discooperto, & Mozzetta, eo modo, quo in signum jurisdictionis incedit Papa per universum Orbem, & Episcopus in propria Diocesi, vel Cardinalis in Ecclesia titulari ad ostendendam supremam auctoritatem penes illos esse. Utuntur verò vestibus violaceis cum fimbriis & paramentis rubris, si à defuncto Pontifice creati non sint; Creaturæ verò illius fimbrias quoque habent violaceas.

11. Absentes Cardinales monendi solum sunt de obitu Pontificis per literas particulares à Secretario sacri Collegii subscriptas *Lavor. var. Lucubrat. Tom. I. Tit. 4.*

Tit. 4. c. 7. non verò vocari seu citari debent *Gloss. ver. decem dier. in c. ubi periculum de elect. in 6. Mandos. in Reg. 32. Cancell. quæst. 8. n. 8.* quod speciale est in electione Papæ, cum ad alias electiones absentes vocari debeant *Lavor. l. c. n. 7.*

12. Moniti Cardinales absentes expectandi sunt per decem dies *cit. cap. ubi periculum Const. Pii IV. in eligendis.* Qui dies computandi sunt à die mortis Pontificis *Archid. in cit. cap. ubi periculum n. 5.* expectandi verò sunt, etiamsi sciatur eos venire non posse *Archid. ibid.* quia expectatio requiritur non solum propter absentes, sed etiam propter præparationem eorum, qui sunt includendi *Lavor. l. c.* & propter exequias defuncti, ac electionem Conclavis.

13. Si tamen justæ subsint causæ, non est necesse expectare absentium adventum integro decennio; Quales sunt Gravis Ecclesiæ necessitas ita exigens, seditiones repente exortæ, timor aëris inficiendi, aliaque similia, quæ iudicio prudentum relinquuntur, *Bonac. de l. c. Sum Pont. elect. disp. 1. q. 3. n. 1. & seq.*

14. Hinc electio facta communi Cardinalium omnium præsentium vel duarum partium consensu, licet expectati non sint absentes decennio, secundum præ-

babiliorem valida est, cum locus & tempus non pertineant ad substantiam electionis. *Azor. Inst. mor. p. 2. l. 4. c. 2. q. 5.*

15. Sed neque decendium prorogandum est, nisi gravissimâ de causâ *Const. Pii IV. in eligendis §. lapsis* etiamsi aliqui Cardinales abessent publicâ de causâ, & de licentiâ Romani Pontificis *ibid. §. declarandis* ideoque nec oppugnari poterit electio prætextu cujuscunque impedimenti Cardinalium absentium.

16. Si tamen, hoc non obstante, dictum tempus decem dierum prorogaretur, non ideo electio secuta irrita foret, dummodo à duabus partibus facta sit, quia non videtur in *cit. cap. ubi periculum.* præscribi, non posse expectari ultra decem dies, sed solum non teneri Cardinales expectare *Gambar de offic. Leg. à Latere l. 6. n. 108. & 110.* ideoque si major pars expectare vellet ultra decem dies, minor vero intrare conclave neglectis absentibus, audiri quidem hæc posset, sed attentare id pars minor, contradicente majore ad Schismatâ evitanda, non deberet *La- vor. var. lucub. Tom. 1. Tit. 4. c. 7. n. 9.*

17. Durantibus his decem diebus celebrant Cardinales præsentés exequias defun-

defuncti Pontificis & fabricatur conclave; De hoc ergo §. sequente, de illa postea.

§. 3.

De structura Conclavis.

1. *Inventor Conclavis.*
2. *Curat id extrui Camerarius in Palatio Vaticano.*
3. *Nunc cellulae clauduntur panno.*
4. *Sunt hæ perquam angustæ, & Sorte distribuuntur.*
5. *Conclave undique est conclusum, relicto solum rotis quibusdam, per quas cibus infertur.*
6. *Quæ à diversis custodiuntur.*
7. *Extra Conclave in diversis locis excubant Helveti.*

I.

INventio Conclavis, in quo novi Pontificis fit electio, adscribitur cuidam è nobilissima & pervetusta Familia Sabellorum, qui nunc Principes sunt Albanorum ad accelerandam electionem Pontificis ne Ecclesia longo tempore viduata Patrocinio in schismata, ut aliàs, tam facile & frequenter discinderetur, variisque calamitatibus & incommodis affligeretur.